

Gazeta Transilvaniei.

Gazeta are de doi ori adică: Mercuria și Sâmbăta. Fiecare odată pe săptămână, adică: Sâmbăta. Prețurile lor este pe unu anu 10 f. m. c., pe diumătate anu 5 f.; iar pentru țeri străine 7 f. pe unu sem. și pe anul întregu 14 f. m. c. Se primumera la toate postele imperatești, cum și la totii cunoscutii noștri DD. correspondenți. Pentru scrie „petitu” se ceru 4 cr. m. c.

Monarchia austriacă.

Brasiovu, 22/10. Octobre. Eri, conformu cu presciintiară facuta de timpuriu din partea presedintei prin organul acestu de publicitate, se tienu adunarea generale anuale a membrilor Reuniunii Femeilor Romane scl. — La 8¹/₃ de demeneția se seversă cultul dumnediescu în capela romana din cetate de catra 3 preoți d'aci, între carii D. Protopopu Ioane Petricu servi ca pontificante, iar D. parochu Vasiliu Thoma și Demetriu Orgidan ca asistinti. Acestu serviliu ddeescu sevirsiu cu solemnitate și pietate privica atatu invocarea spiritului santu înainte țienerei adunantiei, catu și actul celu mai evlaviosu, care 'lu pôte astepta cineva dupa facutele jertfe spre sporirea și înaintarea asociatiunii acesteia, ad. rogatiunile ferbinti catra ceriu pentru fericita stare a întregeloru familii, care seau prin îndemulare au folositu institutului acestu seau din prisosul averiloru sale au menitu o particeia și pentru ajutoriul crescerei orfelineloru, mai înteu ale martiriloru noștri, cadiuti sub furtuna aniloru trecuti, pentru vecinica pomenire și odigna a repausateloru Membre și binefacătoare: de Sina, Ecaterina, Parasceva și Testatōria Stanca; pentru eternarea repausatiloru martiri ai înaltului tron și ai natiunii noștre și pentru încaldirea inimeloru celoru reci și indiferente la asemeni întreprinderi filantropice de crescere. —

În finele Santei Liturgie tienu D. pontificante catra Membrele Reuniunii o cuventare correspondietoria solemnitatei, desfasiurandu însemnatatea și santiēnia întreprinderii acesteia. — Dupa S. Liturgia se au dusu membrele Reuniunii la casa de adunantia, unde veni și unu c. r. Comissariu dupa presciintiară facuta de timpuriu, transmisu dela c. r. Directiune politiana, care se a încunoscintiatu la darea socoteleloru pe de amaruntul atatu despre sporiul Reuniunii catu și despre manipulatōiunea, acuratetia socoteleloru anuali, garantia administrarii capitaleloru, ajutoriul întinsu la orfeline și care dupa sunetul statuteloru are a se întrebui pe anul viitoriu, care socoteala se și subserisa de catra c. r. Comissariu. —

Dupa aceasta Comitetul si dede socoteala despre tōte lucrările și se alease o comisiune cu insarcinare de a face mai cu d'amaruntul o revisiune speciale atatu a lucrariloru catu și a socoteleloru presterute înainte adunantiei, d'a le ratifica și d'a starui ca sa se publice într'o brosiurica din preuna cu numele tuturor membriloru și cu catul care lau contribuitu seau cu care au ramasu inca în restantia.

Dupa depunerea insarcinarii comitetului, adunantia și esprimă a se multumire cu fostul comitetu, și afla cu cale a vota numai întregirea lui. —

Dupa amiadi se continuă adunantia și se sevirsi și întregirea votata. —

Dupa tōte celelalte se încoronara lucrările adunantiei cu unu proiectu fōrte folositoriu care face onōre la sessul frumosu, și a carui implinire și punere în viația conditioneada zelul, iubirea de cultura, simțiu care lu porta în delicatul seu sinu cocōnele din Brasiovu pentru buna întielegere întra sene, prin care singura se pōte pune în lucrare astfelu de proiectu.

Sunt ani de candu unii cu partea cea mai întiecleapta a cocōneloru d'aci simțiu cu durere că se afla stramtorate a și tramite fetitielē la școle străine și a le incredintia în mani, de la care nu se afla în stare a cere nece o respundere; — asta stramtorare o redică D. Protopop I. Popazu cu înfiintiară a trei clase de fetitie, care provedinduse cu da

scali destoinici, cu simțiu destul de delicatu pentru nutritura și cultivarea naturalului femeescu, potu implini scaderea simțiu. — Mai lipsiea încă ceea ce formeada spiritul și țaria unei fietorie mune, ceea ce face o economă buna, dar o învingătoare de patimi și desiertatōni, o deprinsa Minerva cu artile femeesci și cu totu felul de lucru de mana, o nobletia în purtare, daru mai pre susu de tōte, marețtia acea educatie întru cautarea adevēului și deosebirea lui de prejudecie, întru despretiurarea nemicuriloru și a desiertatōniloru și sedirea virtutii în sufletu și a puterii în spiritu; și aceasta, a o versa în inima fetitieloru, unei fōrte Mame i e mai lesne prin putintia.

De acestu adevēru fiind patruse unele cocōne se resolvira, la oferirea facuta —, a se întielege între sine și a și concentra copilitiele de prin diversele școli sub manuducerea și institutia unei Madame, rusinandu întieclenita de mai înainte nepasare: că unde și cu ce principie se crescū odōrele noștre, ad. fetitielē a caroru virtuosă crescere a regeneratu, credeti nu mie ci istoriei, cadiutele popōre; cu altu cuventu se au otaritu a înfiintia pentru fetitielē esite din școlele mai mici o clase mai înalta atatu de învetiatura catu și de tōte lucrările atingatorie de sessul femeescu, unde orfelinele cele 9 d'aci, și altele, care voru vrē, se primeasca institutia gratuita și pene atunci candu interesele fondului Reuniunii voru fi în stare libera d'a se întōrcē spre fundarea instituteloru de crescere. —

Dupa 7 ore sēra se împrestia adunantia cu rezultatu imbucurătoriu.

Resultatul sporiului Reuniunii pe aul acesta se va publica într'o brosiura de osebi.

De pe Tarnava. Daca D. correspondente din Blasiu n'aru fi atatu de dreptu catra noi cu împartasirea celoru ce se lucra în via noastră: am fi siliti a amurti în totu simțiu nostru d'a ne îngriji de cele ce sunt de îngrijitu; cu tōte inse una o retacū Dsa candu vorbi despre reforma cursului teologicu. Eu inse dandu peste o scrisoria, care suna cumca: „A prescurta cursulu teologicu atunci, candu tōte sciintiele ieau un sboru mai întinsu, ar însemna a lucra în contra spiritului seculului presiute. — Si ēra scotiendu limba latina din institutulu seminariale se nu fia limba de învetiamentu, dupa poita recurrentiloru am secă un isvoru de frunte al culturei limbei romane, ce a face înalta și santa deregatoria nu ne suferē. Dreptuacea ne avandu recurrentii dreptu de a pretinde reformulu în lăntu atinsu, se îndrēpta a se conformă dupa modalitatea prescisa, și care spre aceasta s'ar senti nelharnicu din acestu institutu a esi afara i este iertatu”, nu potu retacē a nu dice cu poporul nostru: „ca cine celu învatie mōrtea 'lu desvatie”. A 23. Sept. a. e. se fi esitu acestu înscrișu, și daca numerni i aru fi și mai mare de catu asia. — Ore din continuarea auctoriloru classici ecclesiastici și laici dupa cum se practica aceasta cu mai multu sporiu astadi dupa noul planu minist. nu s'ar potē învetia latinesce indecitu mai bine? —

Despre M. Sa D. Eppu audimu ca a calatoritu la Viena cu D. Vicariu al Rocnei Macedone Poppu. Macar de aru sevirsi multe bune și mai mangatōse pentru noi și fii noștri. —

Culesul viiloru va imbucura pe colonu cu implinirea sperantiei ce o concepū de cu primavēra, numai timpul daca nu se aru muta în ploii continue, de care ni frica, se nu ne sedarniceasca asteptarile.

FOILETONUL.

Femeile.

Este mențione ca Grecii au luminat lumea și Romanii au învins-o. Aceste-ă sunt numai nisce vorbe de școlă, nebunie învetiata. Grecii afara de vero cativa omeni celebri, care inse era persecutati și essilati de poporu și de guvernū, au fostu o natiune barbara. Romanii n'au cuprinsu lumea, de catu au depradat-o pentru folosulu lorū. Lumea s'a luminat și s'a cuprinsu prin prelu (tipariu), prin bombele tunariloru și prin femei.

Pre candu omenii-si petrecea viația în castrele resbellului, în platielē publice; și suptu înatinsele portice, în lume domnia o barbaria grōssa, o confusione încurcata. Cei mai de frunte ambla dupa guvernū, poporulu dupa prada: oratorii șbiera catu putea prin platie, poporulu se uita la ei ca la nisce palati și nu întielegea nimicu din cuventele lorū ceille artificiali. Filosofia sciea numai pentru amicii lorū, și dēca cuteza cate o data sa se arrēte

înaintea poporului, acest-ă le făcea complimente cu cate o ploia de petre și copia de stercu (gunoiu). Tōte lucrurile din lumea vechia era fundate pre egoismu, și acest-ă era în tōta vigōrea, pentru ca lipsea viația de familia. Numai cetatiāni dormia pre a casa. Femeile în Grecia cea luminata se considera ca nisce gemme (giuvaeruri), ca nisce papusi sau ca bucatarēse. În tōta grecia au fostu numai dōue femei mai allesse: una era Aspasia, amica filosofiei și a litteraturei, și favorita spiriteloru celoru formōse din acea țerra; alta era Santippe, socia lui Socrate, dōmna în casa. Din cauza acest-ă le a defaimatu istoria pre amendouē; unei-ă i a dissu ca a fostu o insiellatōria, o desfrenata, altei-ă i a dissu muiere rea, pentru ca arruncă în Socrate cu tena (noroiu), și pre urma țurna apa fērta pre ellu ca sa lu spele. Roma a fostu nu mai o copia a Greciei. În Roma nu se sciea ce este viația de familia, nu se cunoscea respectulu înainte femeiloru. De aici a cūrsu și corruptiunea morieloru și decadentia imperiului.

Ultima ora a lumii vechi sună; venira

nationile numite barbare: Germani, Huni, Avari, Tatari, Celtii, omeni mai multu simplici de catu prosti, mai multu buni de catu rei, și cari chiaru în expeditiunile lorū resbellice traia o viația de familia. Acesti-ă venira cu femeile lorū, și elle-i ajutara sa vinga pre mollesitiu Romani ce traia în discordia de familia; elle luara parte la celle mai grelle lucruri alle barbatiloru lorū, candu se asiediară în partile cuprinse de Romani; cu o vorba au contribuitu multu la caderea colosului Romanu, și la stabilitimentulu staturiloru celoru none. De acea-ă respectu înainte femeiloru! Prețiuulu femeiloru în societate se înaltia currindu și de atunci omenirea passi totu mai departe spre perfectionarea sa. Adoratorii sessului formosulu figura ca avangarda, și poetii încantati de successurile amōrei, venia pre urma. Seclēle d'antau alle cristianismului au fostu marture de marile și binefacatōrile successuri alle femeiloru. Mai la tōte nationile femeile propagara confessioneacestei nouē religioni, pentru ca fundamentelē sale era amōrea appropeliu, misericordia, pietatea, blandetia, calitati ce în animile fe-

ші зніформеле еі челе делікате — ші каре се аолъ де възаре пе ла тоге лівреріеле дін Ротаміа.

Дзрере къ продвктеле д'астфеліз аз атът де пздіп комерчіз къ пзрділе ностре дін лінса зні лівреріз ромън днтрепрізнзторіз дн тогъ Австріа!! Е лзкръ де доріт ка Епіскопіеле ностре пе лннгъ атъта лнсь де кзрці ромъне съ се днтрепзлъ ла дналгъа гзверп, ка ертънд ромънзлзі пентрз вітргіа сорте де маі пайте, формалітзділе черте прпн ноџа леце а Пресеі, съ се 'ндзре а да дреат зні вэрват ромън д'аічі ка, де о камдатъ пзпъ че се вор тіпърі ші п'ачі, пе лннгъ челе demandate, съ пе днлеснеаскъ прокзрареа продвктелор літерарі дін Прпнціпате. — Аста ар квста пзмаі о івішъ — зп кап, о пепъ ші пздіпъ хзртів! — Бэрватъла се аолъ. —

Зп азг офіціос ал Домовлі Цереі demandazъ о азвратедъ днтрз пзстрареа ші днгржіреа кзтіелор сътенешті дн тіові зртъторіз:

Noi Баръз Дімітріе Стірвеі къ шіла лзі Дзмпезеџ Домоџ Стъпднтор а тогъ Цезара Ромънеаскъ. Кътре Сфатъла Адміністратів.

Авзнд дн ведере артіколъа 107 дін регламентъла органік дн прівінда кзтіелор де прпн сате, ші артіколъа 143, §. 4, дін поза лецівіре пентрз пропріетате дн ачааші прівіндъ; норвчпм ка, шъдларіи сфатълзі сътеск съ днгржіжеаскъ а се адна дн фекаре сат ла зі днтжіз а фекзрвіа трпмествъ, ка съ черчетезе сътелел інtrate дн кзтіі ші ешіте дн кзрса трпмествълзі трекът, съ днкеіе сокотелъ къ кзвеніта лътвріре, съ констатезе фадъ къ тогїі прпн пзшъръторе пахтл че рътжне; съ арате днтр'акві пзстраре ші днгржіре се дъ кзтіа, ші тот днтр'о време съ дндрептезе рапорт ла съвткзрмзвіре, къ перліансіс дзвъ о формъ че се ва трпміте тіпърітъ де ла Вістіеріе. Ачест перліансіс ва фі дзпъ зп модел зніформ, дн каре се ва аръта че самъ с'а аолат дн кзтіе ла зі днтжіз а трпмествълзі трекът, кзці вані аз інтраг дн кзрцереа трпмествълзі, кзці с'аз келтзйт, кзці се аолъ пахт ла зі днтжіз а трпмествълзі че се днчене, ші кзтъ самъ есте рътжшідъ ші дін еа азпме вані.

Пропріетаріи каре пз се вор фі аолънд къ локзпнда пе ла моші, вор фі інвітаді ка съ факъ пегрешіт кзпоскзці пе арендані саз пе днгржіторі пе кареі днпзтерпичеазъ а днделані дін партеле сарчіна че лецівіреа ле імъне дн ачаастъ прівіндъ.

Ачелаші сфат сътеск ва черчета ла зі днтжіз а фекзрвіа трпмествъ стареа магазпнлор де ресервъ, ші ва лза съвт а са ръспндере шъсрпме де дндрептаре ші де възп пзстраре че тревзпнда ва чере.

Сфатъла ва да ачест офіс ал Нострз дн кзпозтпнда департаментелор респектіве.

(Зртмезъ іскълітвра М. Сале.)

№р. 1174, азъла 1852, Септ. 22.

— Дела Ефоріа Скълелор еаръ маі чігпм о пзвлікадіе де конкзрсеі пентрз зртътореле ствдіі дн цпмпасіла дін капіталъ:

Дн класа I фаче лнсь де 1 професор а) де лнмва Ромънъ дн паралелъ къ чеа Латпнъ. в) Географіе. в) Кзтіхпстъ. Ачесте леціі се вор дне де зп сінгзр професор.

Дн класа II де алт професор. а) Де лнмва Ромънъ

дн паралелъ къ чеа Латпнъ. в) Географіе. в) Морала ре-ліціеі. Асеменеа де зп професор.

Есте а се фаче конкзрсеі ла 15 але лзі Август а. в. Тот ла арътата зі есте а се фаче конкзрсеі ші пентрз катедра де лнмва Латпнъ дн класа 4 леа дін цпмпасіла дін Краіова.

Чей че воіескъ а да конкзрсеі пентрз маі сзс арътателе стадіе, се вор днфъціша ла Ефоріз днпайте де арътата зі, ка съ се скріе дн ліста конкзрсеілор.

Дпекторъла скълелор К. Босіанъ.

№р. 1820, азъла 1852, Септ. 27.

— Се чітеште, къ Прпндїі, ал Молдавїеі ші ал Ротманїеі аз прїміт авізаре дела Константіновелі, ка съ се дзкъ дн Лагърла рвсъск дела Воспоменск, пентрз ка съ салате пе М. Са днператъла Рвсіеі дн пзтеле Сзлатълзі.

Cronică străină.

Франца. Паріс. Днперівл е ла зпнъ. Авзпм пе маі е днтревздізне: къ че вор зіче партіделе дн лзвнтрл Францеі, пічі км дн вор прїмі кабпнетеле дін афаръ; чі трева а ажъс пзмаі ла формалітзді, врем съ зічем: къ авзпм се дісзтъ дн кабпнетъла Францеі днтревздізнеа оре пзмїсева днператъла чел ноџ: „Наполеон III аз Льдовік Наполеон I?“ Дн кабпнетъла франгозеск сзнт дбе партіде, дін каре зпа, че есте репрезентатъ прпн Персіні, воіеште ка днперівл че есте а се днтемеіа съ фіъ пзмаі о контпнздізне а днперівлзі фндат де Наполеон, ші д'ачеа претпнде ка Л. Наполеон съ іа пзтеле де Наполеон III. Алт грвнъ днтре свътзторіі Преседпнтелзі къ Фелд дн кап чере, ва ел съ діпъ пзтеле де Л. Наполеон I., пентрз ка съ доведескъ прпн ачааста пзтерплор дін афаръ, кзтъкъ днпсъл пз гндеште ла репсіреа прпнзлзі днперівл, ші прпн зртаре пічі ла кълкареа трактателор дела 1815. Персіні чере днкъ ші маі шзл, ел воіеште, ка Л. Наполеон съ пзмаі днтреве пе попорџ; чі кіар ші дн прівінда свкчесізнеі съ прокіеме статзтъла дела 1806 а лзі Наполеон де валівіле, дн пзтереа кзрвіа, шзрпнд Л. Наполеон фъръ свкчесорџ, Іеронім Бзъппарте ші фаміліа са девпн моштеліторі. Фелд ва токмаі контраріз: ел чере ка попоръла съ маі вотезе днкъ одатъ; ел пз прїіметеште статзтъла лзі Наполеон десре ордінеа де свкчесізне че с'а стжпс къ днператъла Наполеон, чі провъне ноџе діспзсздівані дн прівінда свкчесізнеі, каре съ се вазезе пе прпнціпїі де адопвінда свкчесізнеі, каре съ се штіз дін фамітъ, Л. Наполеон ар фі де пзреріле атккзлзі сеџ Персіні; міністеріла днсъ, сзпн, къ ар фі хотържт къ мажорітате, ка новл днперат съ се пзтмекъ Л. Наполеон I., чеа че реалізпндсе ва фаче възп днтрепресізне пе ла кабпнетеле дін афаръ. Кътре ачесте міністеріла се окзпъ ші къ днтревздізнеа: къ чіне съ зпгъ де днперат пе Л. Наполеон. С'а фост зіс къ хотържре, къ Папа ар фі гата а вені снре ачест скоп ла Паріс; се паре днсъ къ днфлзпнде пзтерпиче 'л ар фі авзтът дела ачааста хотържре пе Преасціпдіа Са. Демп пегатівъ п'а дат пзпъ акзп, тотъші кзт поте кзтъ претесте ка съ скапе де ачаастъ кълъторіе. (О. Д. П.)

Кз апропїереа днперівлзі вестіле десре кзсъторіреа Прпндълзі днченъръ еаръші а чіркъла. Днтре тоге, де ші

Сфатъла де адміністратіе ші пе Дпекторіі Банчеі. Андііелор фі де 250 галвені, пзтрз акціі вор да акціонарівлзі дрпт де зп глас. Прпн зртаре де кзте орі акцііле сале вор фі алкзтъіте де кзте 1000 галвені, азътеа гласзрі ва аве ла Адзпареа акціонарілор. Банка пз съ ва дескїде маі днпайте де зі 1-їз Іанваріе 1853, еа пз се ва дескїде де кзт къ авторізатїа формалъ а амвелор Днпалте Кзрці, каре зі ва сазжі де днкзпешлзіре, ші дн пзтереа зпнї Хрісов де днтетеереа іеі. Де азпта пзпъ атзиче о комісіе саз рпндїт де Днпалтїмеа Са снре а се окзпа къ днскріеріле акціонарілор. Персоанеле че вор воі съ се днскріе ка акціонарі, съ вор днпъледе дн рзстпнзл ачесте къ комісіа пентрз формареа статзтелор де Адміністратіе ші компзнереа Дпекціеі. Капіталзріле пз съ вор чере де кзт дн зіоа хотържт пентрз десзвършпга днпнндаре ші дескїдере а Банчеі.

Нзміреа азторітзділор каре аз а фі днскрпчпате къ адзпареа свзскрпцілор. Ін капіталіе: Департ. дін пзвнтрз. Поліціа. Ефоріа. Іспрвнчїіа. Прпн сіпзтър: Іспрвнчїіле. Ефорііле. Рзпеле Тзрговпштіі. Пе четателъ днпегрїтъ Ші дн рзпне здровітъ, Кзптъ взспнда а пзсріе Кзкзвоаа агоніе; Іар фетїда Копїліда Палїдъ а'нделенїтџ Ші косїдаі с'азвзрлітџ. Пе тіпгіеа чеа ротъндъ Ковеа се спарде тзрвпндъ Шпн паракїсъл Домпїці Беспеле пзсріетздіі Стаз къ дпндї Акзвдіі; Іар фетїда Копїліда

Палїдъ а'нделенїтџ, Ші косїдаі са свзрлітџ. Дн валеа, знде Домпїда, Днзнда сіпзл ші діда, Крештџ зрзїка ші спнзл, Рзпмаі пзртърџ Ізворъла; Рътвпнда де рзпне Днзвръкателъ пзпкїз, арпне Скоате лзкръта фетїці, Жзпелі поастрџ копїліці Че палїдъ а'нделенїтџ Ші косїдаі с'а свзрлітџ. Днтре хохоте есноас ве фзлцерџ пе черъ а лзчїт, Ші сперапде атороасе Пе копїлъ а'пзлзїт. Тръспетъла дн влпнъ каде Ші пе кове ле здрові Метехепеаса с'азде Ші алтаръла сгрълзчі Іар фетїда Копїліда Косїдаі шіо пезезї Ші ла четате зпшї!!! С...

